

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU
(sediul central)**

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 13
Email: jbotanica@justice.md; Tel.: +373 22/ 52-20-21
www.instante.justice.md

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28**

Judecătoria Chișinău (sediul central), Vă expediază încheierea din data de 17 martie 2025, precum și înscrisurile ce interesează soluționarea excepției de neconstituționalitate în privința art. 5 alin. (8), art. 126 alin. (3), (8), (10) și (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată la cererea înaintată de avocatul Stratan Dumitru în interesele S.C., „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L., în cauza intentată la cererea depusă de către administratorul insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în planul procedurii de restructurare, Cazacu Adrian împotriva S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L. cu privire la validarea popririi și încasarea sumei.

Anexe:

1. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din data de 17.03.2025, pe 3 file;
2. Copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pe 2 file;
3. Sesizare privind excepția de neconstituționalitate, pe 8 file;
4. Copia cererii cu privire la validarea popririi și încasarea sumei, cu anexe, pe 12 file.

Vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul central)

Arhip Alexandru

Ex: Aculov Vladlena

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

art. 5 alin. (8), art. 126 alin. (3), (8), (10), (13) din Legea insolvenței

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.2. Persoană juridică:

- 1. Denumire și sediu: SRL CONCORDIA-MAGEMENT;**
- 2. Numărul și data înregistrării: 1004601003780 din 30.9.2004;**
- 3. Numele administratorului: TATARU Nicolae;**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

Conform hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Central nr. 2i-529/2022 din 23.11.2022, s-a constatat insolabilitatea și s-a intentat procesul de insolabilitate în privința societății SRL FARM AGRO PRIM. Astfel, a fost desemnat în calitate de administrator al insolabilității SRL FARM AGRO PRIM, administratorul autorizat CAZACU Adrian, deținătorul autorizației nr. 172 din 14.1.2015.

La data de 26.4.2023, administratorul insolabilității al SRL FARM AGRO PRIM - în procedură de restructurare, a depus în adresa Judecătorei Chișinău sediul Central, cererea împotriva SRL „CONCORDIA MANAGEMENT”, cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei în mărime de 899 000 lei.

În motivarea cererii administratorul insolabilității SRL FARM AGRO PRIM, a invocat că, datoria terțului poprit față de debitorul insolabil s-a format în urma livrărilor efectuate de către SRL FARM AGRO PRIM în beneficiul SRL CONCORDIA MANAGEMENT, a mărfii (porumb), livrarea cărora este confirmată prin facturile fiscale EUK000276028 din 3.1.2019 în sumă de 952 000 lei și EUK000404664 din 7.2.2019 în sumă de 952 000 lei, iar în total se pretinde că au fost efectuate livrări în sumă de 1 904 000 lei.

SRL FARM AGRO PRIM, susține că, SRL CONCORDIA-MANAGEMENT, a achitat prin transfer bancar o parte din marfa livrată în mărime de 1 005 000 lei după cum urmează: 200 000 lei la data de 12.4.2019; 205 000 lei la data de 13.6.2019; 150 000 lei la data de 15.11.2019; 100 000 lei la data de 4.3.2020; 250 000 lei la data de 26.3.2020; 100 000 lei la data de 31.3.2020.

Astfel, se pretinde că SRL CONCORDIA-MANAGEMENT, înregistrează o datorie față de SRL FARM AGRO PRIM, în sumă de 899 000 lei.

Având în vedere faptul că, terțul poprit nu a achitat integral datoria pentru marfa livrată, în conformitate cu art. 126 din Legea insolabilității nr. 149 din 29.6.2012, a fost înființată poprirea prin somația nr. 23031701 din 17.3.2023, prin care s-a solicitat achitarea sumei de 899 000 lei în termen de 5 zile.

SRL FARM AGRO PRIM, somația de înființare a popririi nu a fost reclamată de către destinatar, respectiv în temeiul art. 102 alin. (7) din codul de procedură civilă se consideră înmănată la data de 5.4.2023.

Prin urmare, prevederile art. 5 alin. (8) și art. 126 din Legea insolabilității, controlul constituționalității cărora se solicită, sunt aplicabile speței și urmează a fi verificată corespunderea normelor contestate în raport cu normele constituționale.

C. Obiectul sesizării

Prin prezenta solicit verificarea:

- corespunderii constituționalității textului de lege „declarându-le inadmisibile”, „terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate”, „indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență” și „indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi” din art. 126 alin. (3) Legea insolvenței.
- constituționalității textului de lege „terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea” din art. 126 alin. (8) din Legea insolvenței.
- controlul constituționalității a prevederilor textului de lege „instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit” din art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței.
- constituționalității textului de lege „după validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărârii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită” în paralelă cu prevederile „hotărârile și încheierile instanței de insolvență sunt definitive și executorii din momentul pronunțării” din art. 5 alin. (8) din Legea insolvenței.

Controlul constituționalității textelor legale invocate supra, este condiționat de faptul că aceste texte de lege sunt contrare prevederilor art. 20, 23, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova.

Prin urmare, criticile sunt formulate în privința modului de indisponibilizare a bunurile urmărite prin poprire de către administratorul autorizat, or legiuitorul nu reglementează modul de indisponibilizare a bunurilor urmărite și condițiile în care devine operant dreptul de a indisponibiliza bunurile, fapt ce lezează dreptul la proprietate privată și protecția acesteia de către stat.

În lipsa dreptului de a contesta înființarea popririi, inclusiv, în fața instanței care este împuternicită să examineze cererea cu privire la validarea popririi, este limitat dreptul de acces la justiție al terțului poprit și dreptul de a beneficia de o protecție efectivă din partea instanțelor de judecată, în contextul în care administratorul autorizat, abuziv și neîntemeiat, înființează poprirea.

Instituția popririi din Legea insolvenței, nu reglementează procedura prin care instanța de insolvență administrează probele prezentate de către terțul poprit. Lipsesc reglementările în temeiul cărora terțul poprit este în drept să prezinte noi probe sau să

conteste probele prezentate de către administratorul insolvenței/lichidator. De asemenea, nu este prevăzut dreptul terțului poprit de a invoca excepții care nu sunt legate strict de relația sa cu debitorul dar care influențează asupra examinării cererii.

Conform prevederilor Legii insolvenței, hotărârile instanței de insolvență sunt executorii din momentul pronunțării, în reglementarea actuală sunt încălcate drepturile și interesele terțului poprit, care nu cade sub incidența legii insolvenței și urmează a beneficia de garanții suplimentare în sensul suspendării executării hotărârii în cazul exercitării dreptului de a ataca cu apel hotărârea instanței prin care a fost admisă cererea de validare a popririi.

Prin urmare sunt afectate drepturile fundamentale garantate de art. 20 (accesul la justiție), art. 23 (dreptul de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle) art. 46 (dreptul la proprietate privată și protecția acesteia) și art. 54 (condițiile de restrângere a exercițiului drepturilor).

Aceste dispoziții legale creează incertitudine juridică și permit aplicarea arbitrară a măsurilor procesuale, generând o ingerință care afectează drepturile fundamentale menționate.

Dispozițiile contestate din art. 126 alin. (3), (8), (10) și (13) din Legea insolvenței, prin impunerea unor măsuri de indisponibilizare a bunurilor terțului poprit și limitarea flagrantă a posibilității acestuia de a-și apăra drepturile, se înscriu într-un cadru procedural arbitrar și disproporționat. Astfel, aceste norme atacă direct garanțiile fundamentale consacrate de Art. 20, 23, 46 și 54 din Constituția Republicii Moldova, afectând principiile accesului la justiție, legalității, echității și protecției dreptului de proprietate.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale constituției

Articolul 20. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 46. Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimic nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(3) Aventura dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prevederile relevante ale Legii insolvenței

Articolul 5. Competența instanței de judecată

(8) Hotărârile și încheierile instanței de insolvență sînt definitive și executorii din momentul pronunțării.

Articolul 126. Poprirea și vînzarea dreptului litigios sau cesiunea creanței

(3) Prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/ lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarîndu-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și pînă la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silită prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Cînd se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

(8) Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea.

(10) Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit.

(13) După validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărîrea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărîrii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9.2.2016, Curtea verifică întrunirea condițiilor de admisibilitate atât din lectura încheierii instanței de judecată care a trimis sesizarea, cât și din excepția propriu-zisă, după cum urmează:

- 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- 2) excepția este ridicată de una din părți sau de reprezentantul acesteia, sau este ridicată de instanța de judecată din oficiu;
- 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolabilității, ține de competența Curții Constituționale.

Excepția poate fi ridicată de către una din părți, de reprezentantul acesteia sau de instanța de judecată din oficiu. Potrivit pct. 1 din dispozitivul Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9.2.2016, în sensul articolului 135 alineatul (1) literele a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de instanța de judecată din oficiu. Prin urmare, prezenta sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces. Astfel, sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept.

Textele de lege contestate urmează a fi aplicate direct la soluționarea cauzei, or cererea privind validarea poprii înaintată de SRL FARM AGRO PRIM împotriva SRL CONCORDIA-MANAGEMENT, cu privire la validarea poprii se află în proces de examinare pe rolul Judecătoriei Chișinău sediul Central.

Identitatea de obiect este aplicabilă situațiilor în care obiectul sesizării este identic cu obiectul sesizărilor anterior depuse la Curte și nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

Această condiție presupune existența unei hotărâri anterioare având la bază același motiv, pentru care ar fi valabile aceleași argumente. De exemplu, în Decizia nr. 40 din 8.5.2018, Curtea a constatat că aceleași prevederi legale au mai fost supuse controlului de constituționalitate în Hotărârea nr. 9 din 9.3.2017. De principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a se solicita controlul de constituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate. Curtea a observat că în sesizare se invocă și alte argumente, prin urmare, aceasta conține elemente noi.

Așadar, faptul că (i) există o hotărâre prin care o prevedere a fost constatată ca fiind constituțională sau (ii) există o decizie de inadmisibilitate nu constituie un impediment pentru a ridica o altă excepție de neconstituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate.

În jurisprudența sa, Curtea a statuat că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanței de judecată îi revine obligația de a verifica dacă prevederile contestate au mai făcut

obiect al controlului de constituționalitate, fiind necesar a fi evitate sesizările repetate, prin care prevederile criticate să mai facă obiect al controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare în alte excepții de neconstituționalitate.

Scopul Legii insolvenței constă în satisfacerea colectivă a drepturilor de creanță ale creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuția produsului finit.

Instituția popririi din cadrul procesului de insolvență, reglementată în vederea executării scopului Legii insolvenței, lezează drepturile și interesele constituționale a terțului poprit, care este supus unui tratament discriminator, se află în imposibilitate de a contesta poprirea instituită de către administratorul autorizat.

Conform art. 126 alin. (3) din Legea insolvenței, prin somație se va pune în vedere terțului, care devine, potrivit alin. (1), terț poprit, interdicția de a plăti fără acordul administratorului insolvenței/ lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarându-le indisponibilizate. De la data comunicării somației de înființare a popririi și până la achitarea integrală a obligațiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operațiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă. Când se popresc sume cu scadențe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență, ci și asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi.

Cu toate acestea, textul de lege contestat nu reglementează:

1. Nu este definită procedura de indisponibilizare a bunurilor poprite, condițiile și circumstanțele care determină aplicarea indisponibilizării;
2. Lipsa reglementării exprese a condițiilor și circumstanțelor în care administratorul autorizat este în drept să indisponibilizeze bunurile aflate la terțul poprit, admite arbitrariul din partea administratorului autorizat care inițiază procedura de poprire;
3. În cazul constatării caracterului neîntemeiat al popririi, terțul poprit, nu are acces la instanța de judecată, în sensul anulării indisponibilizării aplicate de către administratorul autorizat în cadrul popririi;
4. Inclusiv, în cadrul înaintării cererii de validare a popririi, instanța de insolvență, nu dispune de dreptul de a anula măsura de indisponibilizare a bunurilor aplicată de către administratorul autorizat prin înființarea popririi;

Potrivit art. 126 alin. (8) Legea insolvenței, terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea.

Textul de lege limitează dreptul terțului poprit de a-și revendica drepturile încălcate de către administratorul autorizat prin înființarea popririi, la caz, nemijlocit în procesul de examinare a cererii de validare a popririi, terțul poprit, nu poate contesta măsurile întreprinse de către administratorul autorizat, în vederea indisponibilizării bunurilor.

Prevederile art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței prevăd că, instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit.

Textul de lege nu reglementează:

1. Nu este clar reglementată procedura prin care instanța de insolvență administrează probele prezentate de către terțul poprit;
2. Lipsesc reglementările cu privire la dreptul terțului poprit, de a prezenta probe noi sau de a contesta probele prezentate de către administratorul autorizat;
3. Nu este prevăzut dreptul terțului poprit de a invoca excepții care nu sunt legate strict de relația sa cu debitorul, dar care influențează asupra validării popririi;

Prevederile art. 126 alin. (13) din Legea insolvenței, după validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărârii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită, coroborat cu art. 5 alin. (8) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență sunt definitive și executorii din momentul pronunțării.

Cu toate acestea, textul de lege nu reglementează:

1. Dreptul terțului poprit, de a beneficia de suspendarea executării hotărârii, în situația în care este un terț în cadrul procesului de insolvență, iar în asemenea caz, urmează să beneficieze de garanții minime în scopul garantării dreptului la proprietate;
2. În situația executării hotărârii prin care a fost validată poprirea, terțul poprit, în situația casării hotărârii instanței de fond și respingerea cererii de validare a popririi de către instanța de apel, se află în imposibilitate să-și revendice contravaloarea bunului poprit din contul masei debitoare;

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că **omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental** (HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, §26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23).

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în virtutea principiului certitudinii juridice, statul trebuie să respecte și să aplice într-o manieră previzibilă și coerentă legile pe care le-a adoptat, iar dispozițiile legale trebuie să fie accesibile publicului destinat și redactate cu suficientă claritate (*Broniowski v. Polonia*, 22 iunie 2004, § 184).

Exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 alin. (2) din Constituție implică

adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și care oferă garanții împotriva abuzurilor.

Condiția previzibilității este îndeplinită atunci când îi permite persoanei - în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

De asemenea, legea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modurile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, § 66). **O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității** (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61). La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.* accesibilitatea și previzibilitatea (HCC nr.6 din 19 martie 2019, § 39).

Art. 20 din Constituția Republicii Moldova, prevede că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 20 din Constituția Republicii Moldova garantează accesul liber la justiție ca o condiție fundamentală pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale. Totodată, Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art. 6 și art. 13) susține acest drept, subliniind că accesul la justiție trebuie să fie „efectiv” și nu doar teoretic.

Dispoziția art. 126 alin. (3) din Legea insolvenței, nu stabilește în mod clar procedura de indisponibilizare a bunurilor terțului poprit, inclusiv condițiile și circumstanțele care justifică aplicarea măsurii. Prin extinderea indisponibilizării la sumele viitoare, la fructele civile și la orice accesorii ulterioare, se creează un vid normativ și o aplicare potențial arbitrară, afectând direct dreptul de proprietate și capacitatea terțului de a efectua tranzacții.

Lipsa de reglementare precisă a procedurii de indisponibilizare conduce la aplicarea subiectivă și abuzivă a măsurii, favorizând arbitrariul administratorului insolvenței sau lichidatorului.

Extinderea indisponibilizării nu doar asupra sumelor existente, ci și asupra celor viitoare și a fructelor civile, creează un efect retroactiv și preventiv, care afectează capacitatea economică a terțului și îi restrânge capacitatea de a-și exercita dreptul de proprietate.

Norma art. 126 alin. (8) din Legea insolvenței, prevede că terțul poprit nu poate formula contestații externe împotriva măsurii de poprire, fiind obligat să-și expună apărările exclusiv în cadrul instanței de insolvență. Această dispoziție restrânge în mod esențial dreptul de acces la o instanță competentă și imparțială pentru a contesta o măsură ce afectează drepturile fundamentale.

Eliminarea posibilității de a contesta măsura de poprire în afara instanței de insolvență restrânge sever dreptul de apărare al terțului poprit.

Măsura impusă creează o barieră procedurală, deoarece terțul nu beneficiază de un mecanism independent de control judiciar, ceea ce îi afectează în mod direct capacitatea de a-și proteja drepturile fundamentale.

Prin limitarea exclusivă a apărării în cadrul instanței de insolvabilitate, se impune o inegalitate de tratament între terțul poprit și debitorul în procesul de insolvabilitate, subminând principiile echității și ale procesului efectiv, prevăzute de Art. 20 și Art. 54.

Articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței, prevede administrarea probelor de către instanța de insolvență, limitând însă dreptul terțului poprit de a prezenta probe noi sau de a contesta probele aduse de administratorul autorizat. De asemenea, se limitează invocarea excepțiilor la cele strâns legate de relația cu debitorul, restrângând astfel posibilitatea unei apărări eficiente și echitabile.

Neclaritatea procedurii de administrare a probelor și restrângerea dreptului terțului poprit de a introduce probe noi sau de a contesta cele existente conduce la o dezechilibrare a raporturilor procesuale, favorizând unilateral debitorul aflat în proces de insolvență.

Limitarea posibilității de a invoca excepții ce depășesc strâns relația cu debitorul reduce capacitatea terțului de a se apăra complet împotriva efectelor măsurii de poprire, afectând astfel dreptul său la un proces echitabil.

Reglementările prevăzute la art. 126 alin. (13) din Legea insolvenței, impune ca, după validarea popririi, terțul poprit să efectueze plata sau consemnarea datoriei, iar în caz de nerespectare, executarea silită se face imediat și în mod direct, fără a asigura o posibilitate reală de contestare sau de reexaminare a măsurii. Această executare imediată afectează dreptul de proprietate și accesul la o justiție efectivă.

Executarea silită, în condițiile în care hotărârea de validare devine imediat executorie, privează terțul poprit de posibilitatea de a-și exercita dreptul de proprietate și de a contesta efectiv măsura adoptată, având efecte ireversibile asupra situației sale patrimoniale.

Lipsa unei proceduri adecvate de suspendare a executării în cazul exercitării dreptului de apel creează o inegalitate procesuală, în care terțul poprit este forțat să suporte consecințele unei măsuri pe care nu o poate contesta eficient.

Această abordare, prin eliminarea oricărei cale de remediere imediată și eficientă, contravine principiilor fundamentale ale accesului la justiție și protecției dreptului de proprietate, așa cum sunt ele garantate de Art. 20, Art. 46 și Art. 54 din Constituție.

Art. 23 din Constituție prevede, statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 23 alin. (2) din Constituție, impune statului obligația de a publica și face accesibile toate legile și actele normative, astfel încât cetățenii să își poată cunoaște drepturile și îndatoririle.

Art. 126 alin. (3) din Legea insolvenței, dispoziția contestată se remarcă prin ambiguitatea terminologică și procedurală, întrucât nu stabilește clar condițiile și circumstanțele concrete în care se va aplica indisponibilizarea bunurilor terțului poprit.

Lipsa unui cadru normativ precis, ce definește criteriile de aplicare și procedura de indisponibilizare, creează un vid interpretativ care favorizează aplicarea arbitrară a măsurii.

Prin urmare, se încalcă principiul de legalitate și certitudine a legii, așa cum impune Art. 23 din Constituție, ce cere ca restrângerea libertăților și a drepturilor cetățenilor să se bazeze pe norme formulate clar și determinat.

Prevederile art. 126 alin. (8) din Legea insolvenței, norma prevede că terțul poprit nu poate contesta măsura de poprire în afara instanței de insolvență, restrângându-i astfel dreptul la o cale independentă de control judiciar.

Această formulare vagă și unilaterală nu prevede mecanisme procedurale clare pentru exercitarea dreptului de apărare, ceea ce conduce la o situație de incertitudine juridică și la potențiale abuzuri.

În consecință, se omite respectarea cerinței de claritate și determinare a normelor, esențială pentru prevenirea arbitrariului, așa cum stipulează Art. 23.

Articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței, deși dispoziția enunță că instanța de insolvență va administra probele, ea nu clarifică în mod explicit modalitățile prin care terțul poprit poate introduce noi probe sau contesta cele prezentate de administratorul insolvenței.

Această lacună procedurală generează un dezechilibru între părți, lăsând loc pentru interpretări subiective și decizii arbitrare.

Astfel, se încalcă principiul legalității și al clarității normelor, cerințe fundamentale prevăzute de Art. 23, care impune o reglementare explicită și previzibilă a măsurilor ce restrâng drepturile cetățenilor.

Nu întrunește condițiile de constituționalitate nici art. 126 alin. (13) din Legea insolvenței, prevederea referitoare la executarea silită imediată, fără a oferi terțului poprit posibilitatea unui control judiciar intermediar, se caracterizează prin formulări vagi și lipsa unor garanții procedurale esențiale. Executarea imediată a hotărârii de validare, fără o cale clară de suspendare sau contestare efectivă, creează un mediu propice arbitrariului, unde dreptul de proprietate este afectat fără o justificare procedurală riguroasă. Această situație contravine în mod direct exigenței de claritate și determinare a normelor, așa cum este prevăzută de Art. 23 din Constituție.

În ansamblu, alineatele contestate din art. 126 Legea insolvenței, încalcă principiile fundamentale stabilite de Art. 23 din Constituția Republicii Moldova.

Lipsa clarității și a prevederilor precise în determinarea condițiilor de aplicare, împreună cu restrângerea unilaterală a dreptului la apărare și a căilor de contestare, generează un cadru juridic predispus la arbitrar și abuziv.

Astfel, aceste dispoziții nu asigură garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor fundamentale ale cetățenilor, ceea ce justifică pe deplin sesizarea de neconstituționalitate.

Reglementările actuale ale art. 126 alin. (3), (8), (10) și (13) din Legea insolvenței, lezează dreptul constituțional prevăzut la art. 46 din Constituție Republicii Moldova.

Reglementarea actuală a art. 126 alin. (3) din Legea insolvenței, prevede indisponibilizarea sumelor și bunurilor, inclusiv a celor viitoare și a fructelor civile, fără a stabili condiții clare și limitative pentru aplicarea măsurii.

Intervenția asupra patrimoniului terțului poprit, extinzându-se la sume ce urmează să devină exigibile și la eventualele accesorii, este excesivă și disproporționată. Lipsa unui cadru normativ precis creează un pericol real de interferență arbitrară cu dreptul de proprietate, fără ca terțul să beneficieze de un control judiciar efectiv.

Astfel, se încalcă principiul protecției dreptului de proprietate, esențial prevăzut de Art. 46 din Constituție, prin impunerea unei măsuri care nu poate fi considerată nici fundamentată, nici proporțională.

Conform art. 126 alin. (8) din Legea insolvenței, normele prevăd că terțul poprit nu poate formula contestații externe asupra măsurii de poprire, fiind constrâns să-și exercite apărările exclusiv în cadrul instanței de insolvență.

Această restrângere procedurală limitează în mod substanțial capacitatea terțului de a-și proteja patrimoniul, reducând la minimum posibilitățile de remediere a unei intervenții ce afectează dreptul de proprietate.

Fără o cale independentă de control judiciar, intervenția asupra bunurilor este aplicată într-un mod unilateral și rigid, ceea ce se traduce printr-o încălcare flagrantă a prevederilor Art. 46 din Constituție, care cer asigurarea unui mecanism eficient de contestare pentru protejarea dreptului de proprietate.

Art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței, reglementează administrarea probelor de către instanța de insolvență, însă impune limitări privind dreptul terțului poprit de a prezenta noi probe sau de a contesta probele existente.

Limitarea dreptului de a aduce probe suplimentare sau de a contesta cele prezentate conduce la un dezechilibru procesual, în detrimentul terțului poprit. Din perspectiva protecției dreptului de proprietate, aceasta înseamnă că terțul nu dispune de mijloace adecvate pentru a demonstra nejustificarea sau disproporționalitatea măsurii și a revendicărilor debitorului, ceea ce, în esență, favorizează arbitrariul în executarea restricției asupra patrimoniului său. Astfel, se încalcă cerința de control judiciar efectiv prevăzută de Art. 46, deoarece proprietatea este afectată fără posibilitatea unei apărări cuprinzătoare și echitabile.

În raport cu art. 126 alin. (13) din Legea insolvenței, prevederea impune ca, după validarea popririi, terțul poprit să efectueze plata sau consemnarea datoriei, iar în caz de nerespectare, executarea silită se aplică imediat, fără a oferi o cale de suspendare sau remediere.

Executarea imediată a hotărârii de validare, fără a permite o suspendare temporară în cazul unei contestații, reprezintă o intervenție disproporționată în dreptul de proprietate.

Prin impunerea unor consecințe imediate și ireversibile, se restrânge fundamental capacitatea terțului de a-și proteja patrimoniul împotriva unui act de intervenție ce, în lipsa unui control judiciar eficient, poate fi abuziv.

Această abordare contravine principiilor de fundamentare și proporționalitate impuse de Art. 46, deoarece afectează dreptul de proprietate fără a asigura un echilibru real între interesele creditorului și cele ale terțului poprit.

Din analiza de mai sus reiese clar că aliniatele contestate din Legea insolvenței încalcă în mod direct dispozițiile Art. 46 din Constituția Republicii Moldova.

Prin ambiguitatea normativă, restrângerea unilaterală a dreptului la contestare și aplicarea unor măsuri de executare disproporționate, se produce o intervenție nejustificată și excesivă asupra dreptului de proprietate al terțului poprit.

În lumina acestor argumente, se impune admiterea sesizării de neconstituționalitate și declararea neconstituțională a normelor contestate, pentru restabilirea garanțiilor fundamentale ale dreptului de proprietate, așa cum sunt prevăzute de Art. 46 din Constituție.

Reglementarea actuală a prevederilor contestate din Legea insolvenței, diminuează drepturile fundamentale ale justițiabilului.

Prin omiterea unor reguli precise de aplicare și a unor proceduri detaliate pentru contestarea sau verificarea măsurii de indisponibilizare conform art. 123 alin. (3) din Legea insolvenței, se restrânge în mod esențial posibilitatea terțului de a-și prezenta apărarea într-un cadru judiciar imparțial.

Această ambiguitate procedurală afectează dreptul la un proces echitabil, așa cum este garantat de Art. 54 din Constituție, prin reducerea reală a capacității terțului de a obține o judecată completă și de a se opune efectelor imediate ale măsurii.

Restrângere procedurală reglementată de art. 126 alin. (8) din Legea insolvenței, elimină posibilitatea unui control independent și efectiv al măsurii de poprire, afectând negativ principiul egalității participanților la proces.

Lipsa unei căi alternative de contestare duce la o situație în care terțul poprit nu poate beneficia de toate garanțiile de care dispune, contravenind astfel cerințelor impuse de Art. 54 din Constituție, privind dreptul la un proces echitabil și accesul deplin la justiție.

Art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței, limitarea capacității terțului de a influența complet cursul procedurii prin introducerea de probe suplimentare sau contestarea celor existente afectează grav echilibrul procesului adversarial.

Această deficiență procedurală se răsfrânge printr-o încălcare a garanțiilor esențiale ale unui proces echitabil, așa cum prevede Art. 54 din Constituție, deoarece împiedică terțul de a-și exercita dreptul la o apărare completă și de a beneficia de o judecată în care toate argumentele sunt luate în considerare.

Executarea imediată a hotărârii de validare conform art. 126 alin. (13) din Legea insolvenței, fără a permite terțului poprit oportunitatea de a solicita suspendarea efectelor până la soluționarea apelului, restrânge în mod direct accesul la o justiție efectivă.

Această situație, care privează terțul de un control judiciar eficient și de posibilitatea de a-și exercita drepturile în mod integral, se află în contradicție cu principiile fundamentale ale Art. 54 din Constituție, care impun garantarea unui proces echitabil și a unui efectiv mijloc de apărare.

Normele contestate din Legea insolvenței, prin dispozițiile enunțate la art. 126 alin. (3), (8), (10) și (13), intervin în mod direct asupra drepturilor fundamentale garantate de Constituție. Acestea vizează, în mod expres, protecția procesului de insolvență și a intereselor creditorilor, însă, prin aplicarea unor măsuri de restrângere a dreptului de proprietate și a accesului la un proces echitabil, ele afectează în mod disproporționat drepturile terților popriți.

În vederea admiterii sesizării de neconstituționalitate și a declarării neconstituționalității normelor contestate, se impune analiza conform celor cinci etape recunoscute de jurisprudența constituțională:

Normele impuse prin art. 126 din Legea insolvenței reglementează expres situația terțului poprit, stabilind indisponibilizarea bunurilor, interzicând efectuarea de plăți sau operațiuni financiare care ar putea diminua patrimoniul indisponibilizat și impunând executarea imediată a hotărârii de validare. Cu toate acestea, deși ingerința este formal prevăzută de lege, formularea ambiguă și lipsa unor criterii clare de aplicare creează incertitudine normativă, contravenind principiului legalității și clarității prevăzut de Constituție.

Scopul urmărit de aceste norme este de a asigura integritatea procedurii de insolvență și de a proteja interesele creditorilor, obiectiv legitim recunoscut de ordinea juridică. Totuși, deși scopul este permis și în concordanță cu scopul Legii insolvenței, aplicarea măsurilor în cauză nu se oprește la atingerea unui echilibru rezonabil între interesele creditorilor și cele ale terțului poprit.

În teorie, interdicția de a efectua operațiuni financiare care ar putea afecta masa indisponibilizată ar putea fi justificată pentru a preveni diluarea fondurilor destinate satisfacerii creanțelor.

Totuși, formularea normelor, prin extinderea indisponibilizării asupra sumelor viitoare și a fructelor civile, precum și restrângerea totală a căilor de contestare, nu prezintă o legătură rațională proporțională cu scopul urmărit.

Măsurile adoptate sunt excesive și nu se limitează strict la protejarea intereselor creditorilor, ci afectează în mod arbitrar și nediscriminatoriu drepturile terțului poprit.

Pentru atingerea scopului de protecție a procesului de insolvență și a intereselor creditorilor, ar putea fi adoptate măsuri legislative mai bine delimitate și mai puțin invazive.

Garantarea unor căi de contestare efective și independente ar asigura un control judiciar real, evitând astfel restrângerea disproporționată a dreptului la un proces echitabil.

Chiar dacă scopul urmărit este unul legitim, măsurile adoptate sunt disproporționate. Prin aplicarea unor interdicții absolute și prin restrângerea totală a dreptului de contestare în afara instanței de insolvență, se produce o interferență excesivă cu dreptul de proprietate și cu garanțiile procesuale ale terțului poprit.

Executarea silită imediată și definitivă, fără posibilitatea unei suspendări în caz de contestare, în consecință duce la efecte negative asupra drepturilor fundamentale și nu corespunde principiului proporționalității cerut de Constituție.

Având în vedere analiza de mai sus, se impune următorul raționament:

Chiar dacă ingerința în drepturile fundamentale este formal prevăzută de lege și urmărește realizarea unui scop legitim – acela de a proteja integritatea procesului de insolvență și interesele creditorilor – măsurile adoptate nu îndeplinesc cerințele de claritate, raționalitate și proporționalitate.

Legătura dintre ingerință și scopul urmărit este slabă, întrucât măsurile sunt excesiv de largi și nu se limitează strict la obiectivul declarat.

Există alternative legislative mai puțin intruzive, care ar permite atingerea aceluiași scopuri, fără a afecta în mod disproporționat drepturile terțului poprit.

În final, interferența este disproporționată și nu corespunde cerințelor stricte impuse de Constituție pentru o intervenție în drepturile fundamentale.

Prin urmare, se solicită admiterea sesizării de neconstituționalitate și declararea neconstituționalității normelor contestate, pentru restabilirea unui echilibru între interesele legitime ale creditorilor și garanțiile fundamentale ale drepturilor individuale ale terțului poprit, așa cum sunt ele consacrate de Constituție.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte

Cu respect,

TATARU Nicolae

ÎNCHEIERE

17 martie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul central)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
grefierul

Arhip Alexandru
Aculov Vladlena

examinând în ședință publică cererea înaintată de avocatul Stratan Dumitru în interesele societății comerciale „CONCORDIA-MANAGEMENT” societate cu răspundere limitată, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza intentată la cererea depusă de către administratorul insolvenței societății cu răspundere limitată „FARM AGRO PRIM” în planul procedurii de restructurare, Cazacu Adrian împotriva societății comerciale „CONCORDIA-MANAGEMENT” societate cu răspundere limitată cu privire la validarea popririi și încasarea sumei,

a c o n s t a t a t :

În procedura Judecătoria Chișinău (sediul central) se află spre examinare cauza de insolvență intentată în privința societății cu răspundere limitată „FARM AGRO PRIM” în planul procedurii de restructurare (în continuare – S.R.L. „FARM AGRO PRIM”).

La data de 26 aprilie 2023, administratorul insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în planul procedurii de restructurare, Cazacu Adrian a depus în adresa instanței de insolvență cerere împotriva societății comerciale „CONCORDIA-MANAGEMENT” societate cu răspundere limitată (în continuare – S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L.) cu privire la validarea popririi și încasarea sumei de 899 000 lei cu titlu de datorie.

În cadrul ședinței de judecată din 11 martie 2025, avocatul Stratan Dumitru acționând în interesele S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L., a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În motivarea acesteia a invocat faptul că, prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul central) din 23 noiembrie 2022, s-a constatat insolvența și s-a intentat procesul de insolvență în privința S.R.L. „FARM AGRO PRIM”. S-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în proces de insolvență, administratorul autorizat Cazacu Adrian, deținătorul autorizației nr. 172 din 14.01.2015.

Ulterior, la data de 26 aprilie 2023, administratorul insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în planul procedurii de restructurare, Cazacu Adrian a depus în adresa instanței de insolvență cerere împotriva S.R.L. „CONCORDIA-MANAGEMENT” cu privire la validarea popririi și încasarea sumei, în temeiul art. 126 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Astfel, susține că, în procesul de examinare a cererii nominalizate constată existența incertitudinii privind constituționalitatea prevederilor art. 5 alin. (8), art. 126 alin. (3), (8), (10) și (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Susține că, imprecizia normei contestate din art. 126 alin. (3) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, reprezintă o valoare directă a principiului clarității și previzibilității legii, consacrat de art. 23 din Constituție. Totodată, ingerința disproporțională în dreptul de proprietate garantat de art. 46 din Constituție este un semnal de alarmă grav.

La fel, norma contestată din art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, încalcă dreptul de acces liber la justiție precum și principiul proporționalității consacrat și garantat de art. 20 și 54 din Constituție. Or, neclaritatea procedurii de administrare a probelor și restrângerea dreptului terțului poprit de a introduce probe noi sau de a contesta cele existente conduce la o dezechilibrare a raporturilor procesuale, favorizând unilateral debitorul aflat în proces de insolvență.

Totodată, atrage atenția Curții că, imperfecțiunile normei contestate demonstrează o lipsă gravă de coerență legislativă și de respect pentru drepturile fundamentale. Or, prevederile art. 126 alin. 3), (8), (10) și (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, prin forma s-a actuală pune în pericol principii esențiale ale dreptului constituțional.

În continuare reliefează că, imprecizia prevederilor art. 5 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, generează risc semnificativ de aplicare arbitrară și subminează principiul securității juridice, afectând atât debitorii, cât și terții popriți care intră în relații juridice cu aceștia.

Prin urmare, solicită sesizarea Curții Constituționale în vederea examinării sesizării excepției de neconstituționalitate în privința art. 5 alin. (8), art. 126 alin. (3), (8) (10) și (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

În ședința de judecată avocatul Dumitru Stratan în interesele S.R.L. „CONCORDIA-MANAGEMENT”, a susținut cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și a solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată administratorul insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM”, Cazacu Adrian nu s-a prezenta însă prin cererea depusă la 11 martie 2025 a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Audiind explicațiile participantului la proces, examinând materialele cauzei, apreciind probele și înscrisurile administrate, instanța de insolvență stabilește următoarele.

În ședința de judecată s-a constatat și din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul central) din 23 noiembrie 2022, s-a constatat insolvența și s-a intentat procesul de insolvență în privința S.R.L. „FARM AGRO PRIM”. S-a ridicat dreptul lui Melnic Vasile de a administra S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în proces de insolvență. S-a desemnat în calitate de administrator al insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în proces de insolvență, administratorul autorizat Cazacu Adrian, deținătorul autorizației nr. 172 din 14.01.2015 eliberată de Ministerul Justiției.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul central) din 09 octombrie 2023, s-a admis cererea administratorului insolvenței S.R.L. „FARM AGRO PRIM” în procedură de restructurare, Cazacu Adrian cu privire la confirmarea planului procedurii de restructurare a S.R.L. „FARM AGRO PRIM”. S-a confirmat planul procedurii de restructurare a S.R.L. „FARM AGRO PRIM” acceptat de adunarea creditorilor, conform procesului-verbal din 21.08.2023. S-a încetat procedura de restructurare și s-a aplicat planul procedurii de restructurare față de S.R.L. „FARM AGRO PRIM”. S-a confirmat în calitate de administrator al procesului de insolvență al S.R.L. „FARM AGRO PRIM” administratorul autorizat Cazacu Adrian.

La data de 11 martie 2025, avocatul Stratan Dumitru în interesele S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L., a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința art. 5 alin. (8), art. 126 alin. (3), (8), (10) și (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea

Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea îndeplinirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Cu privire la prima condiție, instanța de insolvabilitate determină că, obiectul excepției de neconstituționalitate invocată de avocatul Stratan Dumitru în interesele S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L., îl constituie:

- textul: „Hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate sînt definitive și executorii din momentul pronunțării”, din **art. 5 alin. (8) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012**;
- textul: „terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate”; „indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență”; Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi, din **art. 126 alin. (3) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012**;
- textul: „Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvabilitate, care validează poprirea”, din **art. 126 alin. (8) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012**;
- textul: „Instanța de insolvabilitate îi va cita pe administratorul insolvabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit”, din **art. 126 alin. (10) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012**;
- textul: „După validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărârii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită”, din **art. 126 alin. (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012**.

Instanța reține că, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză – a unor prevederi din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ține de competența Curții Constituționale.

Cu privire la a doua condiție, instanța observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către reprezentantul terțului poprit S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L., avocatul Stratan Dumitru.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, participanți la procesul de insolvabilitate sînt: administratorul provizoriu, administratorul insolvabilității, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe și persoane stabilite în prezenta lege.

În sensul art. 126 alin. (10) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolvabilitate îi va cita pe administratorul insolvabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare

soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărârea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit.

Respectiv, excepția de neconstituționalitate în privința normelor precitate este ridicată de subiectul care deține acest drept, adică de terțul poprit.

Cu referire la a treia condiție, instanța menționează că, art. 126 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, este invocat în susținerea cererii privind validarea popririi și încasarea datoriei, motiv pentru care prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Referitor la întrunirea criteriului privind lipsa unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate, instanța evidențiază următoarele.

Instanța atestă că, prin decizia Curții Constituționale nr. 47 din 12 aprilie 2022, s-a declarat inadmisibilă sesizarea ridicată de dna Olga Babără, în interesele B.C. "Moldindcombank" S.A., parte în dosarul nr.2i-132-1/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central, privind excepția de neconstituționalitate a textelor:

- "Instanța de insolvență [...] la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun." din **articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012,**

- "Hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit." din **articolul 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012.**

Pentru a decide astfel, autoritatea de jurisdicție constituțională a reținut că: „autoarea sesizării a menționat că, terțul poprit este lipsit de dreptul de acces la o instanță de apel, deoarece hotărârea de validare a popririi este supusă numai recursului. Autoarea a considerat că, admiterea cererii de validare a popririi în privința unei datorii litigioase discriminează terțul poprit în raport cu creditorii debitorului insolvent. Autoarea sesizării a pretins că, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 16, 20, 23 și 46 din Constituție”.

Astfel, potrivit pct. 23 din decizia Curții Constituționale nr. 147 din 12 aprilie 2022, „din analiza argumentelor autoarei excepției, Curtea nu poate reține că articolul 20 din Constituție a fost afectat.

Potrivit pct. 24 din decizia Curții Constituționale nr. 147 din 12 aprilie 2022, „cu privire la incidența articolului 46 din Constituție, autoarea sesizării nu a oferit argumente care să demonstreze caracterul neconstituțional al prevederilor contestate. Așadar, Curtea reține că simpla trimitere la o normă constituțională, în lipsa argumentelor care ar fundamenta pretinsa relație de contrarietate a dispozițiilor criticate față de aceasta, nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr.135 din 12 august 2021, § 21)”.

Iar, potrivit pct. 25 din decizia Curții Constituționale nr. 147 din 12 aprilie 2022, Curtea menționează: „pentru că nu s-a demonstrat incidența drepturilor fundamentale invocate de autoarea sesizării, Curtea subliniază că articolele 16 și 23 din Constituție nu sunt incidente. În jurisprudența sa, Curtea a notat că aceste articole nu pot fi analizate în mod individual, ci pot interveni dacă este constatată aplicabilitatea unei prevederi din Constituție (a se vedea DCC nr 19 din 9 februarie 2021, § 22; DCC nr.112 din 15 iulie 2021, § 22).

Prin prisma practicii constante a Curții Constituționale, faptul că există o hotărâre prin care o prevedere a fost constatată ca fiind constituțională sau există o decizie de inadmisibilitate nu constituie un impediment pentru a ridica o altă excepție de neconstituționalitate din perspectiva altor critici de neconstituționalitate.

Lecturând excepția de neconstituționalitate ridicată de avocatul Stratan Dumitru în interesele S.C. „CONCORDIA-MANAGEMENT” S.R.L., instanța apreciază că, pe marginea prevederilor art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 – (obiect al deciziei Curții Constituționale nr.

47 din 12 aprilie 2022, menționată supra), autorul excepției de neconstituționalitate a evidențiat în prezenta cauză argumente și circumstanțe noi, particulare speței, care, eventual, ar fi susceptibile să indice în privința unui obiect distinct al prezentei sesizării decât obiectul sesizării anterioare depuse la Curtea Constituțională.

Prin urmare, se determină că în raport cu cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate sunt întrunite cumulativ condițiile în art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă. Respectiv, instanța apreciază ca fiind justificată admiterea cererii nominalizate.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în conformitate cu art. 12¹ alin. (1), (3), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, instanța de insolvență –

d i s p u n e:

Se admite cererea înaintată de avocatul Stratan Dumitru în interesele societății comerciale „CONCORDIA-MANAGEMENT” societate cu răspundere limitată, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la controlul constituționalității în privința textelor:

- „Hotărârile și încheierile instanței de insolvență sînt definitive și executorii din momentul pronunțării”, din cuprinsul art. 5 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012;
- „terțul poprit nu va face nicio altă plată sau operațiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate”; „indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadență”; Indisponibilizarea se întinde și asupra fructelor civile ale creanței poprite, și asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înființarea popririi”, din cuprinsul art. 126 alin. (3) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012;
- „Terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolvență, care validează poprirea”, din cuprinsul art. 126 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012;
- „Instanța de insolvență îi va cita pe administratorul insolvenței/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai apelului de către terțul poprit”, din cuprinsul art. 126 alin. (10) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012;
- „După validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărîrea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărîrii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită”, din cuprinsul art. 126 alin. (13) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova prezenta încheiere și sesizarea depusă de avocatul Stratan Dumitru în interesele societății comerciale „CONCORDIA-MANAGEMENT” societate cu răspundere limitată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Arhip Alexandru